

Utdrag av foredrag i Vestfold Høyre
Sandefjord, 8. januar 1982

REGJERINGEN WILLOCH'S 12 FØRSTE UKER OG REGJERINGENS ARBEIDE I 1982

Det nærmer seg Regjeringen Willoch's første 100 dager og det er vel derfor på sin plass å gi dere en slags statusrapport over arbeidet så langt. Det kan imidlertid være grunn til å understreke at det slett ikke er noe magisk ved 100 dager. Det kan ikke være noe mål for politisk arbeide at man skal presse frem en rekke saker til løsning bare for å kunne legge frem et overbevisende regnskap. Regjeringen er valgt på et arbeidsprogram for en 4-årsperiode og jeg tror alle interesser er tjent med at Regjeringen tar den tid som er nødvendig for å finne frem til de best mulige løsninger. Det er jo dessverre slik at svært mange saker er for vanskelige til at de kan løses ved et håndgrep.

Nå betyr naturligvis ikke dette at vi har hatt en passiv regjering her i landet siden 14. oktober. Tvertimot. Regjeringen var riktignok knapt kommet på plass i regjeringskontorene, før vi fikk høre påstander om at Høyre var på full retrett fra de standpunkter og løfter vi hadde presentert i valgkampen. Da regjeringserklæringen ble presentert var f.eks. kommentaren fra Arbeiderpartiets formann at dette var et "skrittvis tilbaketog fra løftenes valgkamp."

Reaksjoner av denne type kom naturligvis ikke uventet, men de blir ikke riktigere av den grunn. Hvis man ser litt nærmere på det arbeide som er utført i de uker Regjeringen hittil har virket, vil man meget fort kunne bli overbevist om at Regjeringen i virkeligheten er kommet meget godt igang med å gjennomføre det vi selv sa under valgkampen.

Og det er jo det Høyre selv sa under valgkampen som må være det avgjørende når man skal vurdere Regjeringens resultater så langt, - ikke de vrengebilder som Arbeiderpartiet og andre politiske motstandere kom med under valgkampen.

Det er vel også naturlig at jeg sier noen ord om den generelle politiske situasjon. Det har jo ikke manglet på oppslag i pressen om at Regjeringen går fra nederlag til nederlag, at man har mistet styringen over den politiske utvikling og at Regjeringen så å si sitter på oppsigelse. Jeg må ærlig talt si at slike spekulasjoner åpenbart må ha et visst preg av ønsketenkning i seg. I virkeligheten tror jeg Regjeringen sitter nokså trygt, - både fordi det jo ikke finnes noe egentlig alternativ i dagens situasjon og også fordi forholdet mellom Høyre, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet er meget godt i virkeligheten. Av de uttalelser som er kommet, ikke minst i nyttårsintervjuene med Kjell Magne Bondevik og Johan J. Jakobsen, synes det temmelig klart at alle tre partier er fornøyd med samarbeidet så langt og at samtlige deltagere har oppnådd mer politisk innflydelse med dagens ordning enn man ellers ville hatt.

Selvsagt har Regjeringen måtte tåle at forslag er blitt endret i Stortinget, - noe annet kunne man da heller ikke vente når vi har en mindretallsregjering med omtrent en tredjedel av Stortinget bak seg. I en situasjon hvor det ikke er flertall for noe enkelt parti, blir man nødt til å nå frem til kompromisser. Å fremstille disse kompromisser som "nederlag" er vel egentlig en nokså unødvendig beskrivelse av en helt nødvendig prosess i et demokrati. Og for Høyre er det ikke vanskelig å akseptere at man må finne frem til samarbeidsløsninger. Høyres linje har jo alltid vært samarbeidslinjen, - heller ikke i opposisjon henfalt vi til demonstrasjonspolitik. Tvertimot er vi jo tidligere blitt kritisert for at vi i enkelte saker gikk sammen med Arbeiderpartiet, når vi mente dette var i nasjonens interesse. Det er derfor vanskelig å forstå at Arbeiderpartiet i opposisjon så bestemt avviser tanken om at det også kan være nødvendig med et samarbeide på tvers av skillelinjen borgerlig/ sosialistisk for å komme frem til de best mulige løsninger.

Det har i den senere tid vært adskillig interesse omkring mulighetene for en snarlig omdannelse av Regjeringen til en trepartiregjering. Jeg synes oppriktig talt at dette er nokså ufruktbare spekulasjoner. Det er ikke skjedd noe siden september som endrer de forhold som gjorde at det dengang ikke var mulig å etablere en flertallsregjering og det er etter min mening nokså lite matnyttig å spekulere over hva som eventuelt kan skje hvis situasjonen skulle være en annen etter partienes landsmøter i 1983.

Høyres klare ønske om en flertallsregjering er naturligvis tilstede i like høy grad idag som i september, men det er altså ikke skjedd noe som skulle tilsi at mulighetene for å få dette til skulle være større idag enn den gang.

Jeg har ikke vanskelig for å gi min fulle tilslutning til Kjell Magne Bondevik som sier at "en stadig offentlig debatt om regjeringsomdannelse kan gi et uheldig inntrykk av at den nåværende regjering sitter på oppsigelse" og til Johan J. Jakobsen som sier at "vi nå bør konsentrere oppmerksomheten om å utnytte den aktuelle situasjonen og det nåværende samarbeidsmønster, slik at vi best mulig kan oppfylle de forventninger som velgerne har til det nye stortingsflertallet." Stort bedre og klarere kan det vel ikke sies.

La meg bare tilføye at vi nå har en konstruksjon som kan fungere utmerket gjennom lengre tid. Etter min mening bør man ikke forlate denne konstruksjon før de tre partier i fellesskap er overbevist om at en eventuell ny konstruksjon kan virke enda bedre, med varig virkning. Forutsetningen for et samarbeide om en felles regjering må jo være at man er sikker på at dette samarbeide kan bli solid og varig.

Regjeringen Willoch sitter altså ikke på oppsigelse. Tvertimot er Regjeringen fullt opptatt med å føre videre det økonomiske gjenreisningsarbeide og det reform- og opprydningsarbeide som vi allerede er i full gang med, gjennom et nærmest mulig samarbeide både med regjeringspartiets gruppe i Stortinget og med Kristelig Folkeparti og Senterpartiet.